

John Steinbeck (1902 – 1968): Hrozny hněvu (1939)

1. Literární druh a žánr, literárněhistorický kontext, umělecký směr / tvůrčí skupina, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;
2. Doba a místo (děje);
3. Zvláštnosti kompozice;
4. Hlavní postavy a jejich charakteristika;
5. Námět, témata, hlavní motivy;
6. Jazykové zvláštnosti;
7. Kulturní souvislosti.

Tom se zahleděl do vody a zaryl paty do písku. „A dejme tomu, že by člověk dostal práci a šetřil, to by si nemoh koupit kousek půdy?“

Starší muž se zasmál a podíval se po chlapci a mlčenlivý hoch se téměř vítězoslavně rozesmál. A muž řekl: „Stálou práci nedostanete. Denně se budete dřít, abyste se mohl navobědvat. A budete dělat u lidí, který na vás budou koukat skrz prsty. Budete česat bavlnu a budete přesvědčenej, že váhy nejsou poctivý. Někerý jsou, někerý ne. Ale vy si budete myslet, že všechny váhy jsou zmrvený, a pořád nebudete vědět kerý, jenže proti tomu tak jako tak nic nenaděláte.“

Táta se pomalu zeptal: „A – to tam vůbec není hezky?“

„Ale jo, na podívání je tam moc pěkně, jenže z toho všeho vy nic mít nebudete. Jsou tam pomerančový háje, jenže u nich stojí chlápek s puškou, a kdybyste se jednoho pomeranče dotk, má právo vás zabít. Nedaleko pobřeží žije jeden chlap, novinářskej magnát, a tomu patří milión akrů – –“

Casy náhle zvedl oči: „Milión akrů? Co proboha může dělat s miliónem akrů?“

„Nevím. Prostě je má. Pěstuje trošku dobytek. Všude má nastražený stráže, aby mu na pozemky nikdo nemoh. Jezdí v neprůstřelným autě. Viděl jsem ho na vobrázkách. Tlustej, rozměklej chlap s malejma zlejma vočima a s hubou jako prdel. Má strach, že zemře. Patří mu milión akrů, a má strach, že zemře.“

Casy se znovu zeptal: „Co kruci může dělat s miliónem akrů? Na co vůbec chce těch milión akrů?“

Muž vyndal bělející svaštělé ruce z vody a roztáhl je, nasupil spodní ret a naklonil hlavu k jednomu rameni. „Nevím,“ odpověděl. „Asi je blázen. Musí bejt blázen. Viděl jsem ho na fotografiích. Vypadá jako blázen. Jako bláznivej zlej člověk.“
